

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lipca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Hajn (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z powództwa K. S.

przeciwko Spółdzielni Budowlano Mieszkaniowej W. o nagrodę jubileuszową i odprawę emerytalną,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 lipca 2009 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych [...]

z dnia 10 października 2008 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Wyrokiem z 23 stycznia 2007 r. Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie K. S. przeciwko Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej o nagrodę jubileuszową i odprawę emerytalną oddalił powództwo w całości.

24 stycznia 2007 r. pełnomocnik powódki wniósł o sporządzenie uzasadnienia wyroku z 23 stycznia 2007 r. i doręczenie go stronie powodowej. 16 lutego 2007 r. nastąpiło doręczenie odpisu wyroku, a 2 marca kolejny pełnomocnik powódki (pełnomocnictwo w aktach), złożył apelację.

Postanowieniem z 3 grudnia 2007 r. Sąd Okręgowy odrzucił apelację. W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy podniósł, że apelacja została złożona

w terminie dwóch tygodni od doręczenia odpisu wyroku z uzasadnieniem dla A. K., który występował przed Sądem Rejonowym jako pełnomocnik powódki. Jednak, jak ustalił Sąd Okręgowy, nie mógł on być pełnomocnikiem, co oznaczało brak należytego umocowania i nieważność postępowania (art. 379 pkt 2 k.p.c.), a dopuszczenie go przez Sąd Rejonowy do udziału w czynnościach nie konwalidowało tego uchybienia. Zatem nieskuteczny był wniosek A. K. o sporządzenie uzasadnienia i w związku z tym apelacja została złożona z uchybieniem terminu.

11 stycznia 2008 r. do Sądu Rejonowego wpłynął wniosek powódki o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku. Powódka stwierdziła, że Sąd Rejonowy miał obowiązek badania z urzędu, czy pełnomocnik może występować w tym charakterze, a ona jako strona nie powinna ponosić ujemnych konsekwencji faktu, że Sąd nie odmówił prawa reprezentowania przed sądem. W przypadku odsunięcia pełnomocnika od uczestnictwa w procesie złożyłaby sama wniosek o uzasadnienie wyroku. Powódka podniosła również, że zamknięcie jej dostępu do instancji odwoławczej było jaskrawym naruszeniem uprawnień chronionych przez art. 78 Konstytucji.

14 lutego 2008 r. Sąd Rejonowy przywrócił K. S. termin do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku z 23 stycznia 2007 r.

14 marca pełnomocnik powódki wniósł powtórnią apelację.

Postanowieniem z 10 października 2008 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy w W. odrzucił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego. Sąd Okręgowy zważył, że zgodnie z treścią art. 369 § 1 i 2 k.p.c. apelację wnosi się do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie dwutygodniowym od doręczenia stronie skarżącej wyroku z uzasadnieniem. Jeżeli strona nie zażądała uzasadnienia wyroku w terminie tygodniowym od ogłoszenia sentencji, termin do wniesienia apelacji biegnie od dnia, w którym upłynął termin do żądania uzasadnienia. Zdaniem Sądu Okręgowego postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 14 lutego 2008 roku nie otworzyło powódce drogi do ponownego wniesienia apelacji. Byłoby tak wówczas, gdyby powódka złożyła wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji, a Sąd Rejonowy rozpoznałby go pozytywnie. Tymczasem powódka złożyła wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie odpisu wyroku z

uzasadnieniem, choć takim odpisem już strona powodowa dysponowała. Należy podkreślić, iż w apelacji z dnia 14 marca 2008 roku pełnomocnik powódki będący radcą prawnym nawet z ostrożności procesowej nie złożył wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji. Sąd Okręgowy nie miał zatem podstaw rozstrzygać kwestii ewentualnego zawinienia w uchybieniu terminowi do złożenia apelacji, który nadal - mimo postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 14 lutego 2008 roku - należało liczyć od dnia wydania wyroku - tj. od 23 stycznia 2007 roku.

W zażaleniu na powyższe postanowienie pełnomocnik powódki wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w przedmiocie odrzucenia apelacji i o przekazanie Sądowi Okręgowemu apelacji od wyroku Sądu Rejonowego do rozpoznania. W uzasadnieniu pełnomocnik podniósł, że zgodnie z art. 328 i art. 369 k.p.c. stronie służy prawo wyboru drogi, czy złożyć apelację po otrzymaniu wyroku doręzonego w wyniku zgłoszenia żądania sporządzenia jego uzasadnienia, a następnie złożyć apelację w ciągu 14 dni od chwili jego doręczenia, czy też złożyć apelację w ciągu 21 dni od daty ogłoszenia wyroku bez wniosku o jego uzasadnienie. Skoro strona wybrała drogę złożenia apelacji w ciągu 14 dnia od daty doręczenia wyroku, rozważania Sądu w postanowieniu z dnia 3 grudnia 2007 roku o niezachowaniu 21-dniowego terminu były bezprzedmiotowe. Powódka uznała, że skoro odrzucenie apelacji jest następstwem bezskuteczności żądania sporządzenia uzasadnienia i doręczenia wyroku, to przywrócenie terminu do złożenia skutecznego wniosku o uzasadnienie będzie sanować nieskuteczność tych kroków. Sąd, uznając wniosek powódki za uzasadniony postanowieniem, z dnia 14 lutego 2008 roku postanowił przywrócić termin. Sąd Okręgowy przypisuje uchybienie polegające na złożeniu wniosku o uzasadnienie wyroku, zamiast wniosku o przywrócenie terminu do złożenia apelacji, pełnomocnikowi powódki wbrew faktowi, że powódka - bez udziału pełnomocnika - złożyła wniosek o przywrócenie terminu do doręczenia uzasadnienia wyroku. Pełnomocnik powódki podkreślił, że z treści wniosku powódki wynikało jasno, że jej zamiarem było rozpatrzenie jej apelacji. W swoim wniosku o przywrócenie terminu powołała się na art.78 Konstytucji gwarantującej prawo do rozpatrzenia sprawy przez drugą instancję. Pisma procesowe sporządzone przez

stronę należy oceniać zgodnie z rzeczywistą ich treścią a nie w oparciu o formalne oznaczenie ich tytułu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodzić się należy z twierdzeniem pełnomocnika powódki zawartym w zażaleniu, że o kwalifikacji osobistego pisma powódki do Sądu Rejonowego z 11 stycznia 2008 r., określonego przez nią jako „wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku” powinna decydować jego istotna treść i cel w niej wyrażony, a nie dosłownie odczytywane sformułowania tego pisma. Dlatego, w ocenie Sądu Najwyższego, pismo to powinno być w świetle jego jednoznacznej intencji potraktowane jako wniosek o przywrócenie terminu do złożenia apelacji, którego zasadność należy oceniać przez pryzmat art. 168 k.p.c., a zatem ustalając, czy do uchybienia terminu doszło w sposób przez nią zawiniony. Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę uznaje, że okoliczności wskazane przez pełnomocnika powódki uprawdopodobniają w wystarczający sposób, że do uchybienia terminu nie doszło z jej winy.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.